

Sygn. akt III AUa 364/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Stanisława Kubica (spr.)
Sędziowie:	SSA Barbara Pauter SSA Barbara Staśkiewicz
Protokolant:	Monika Horabik

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa E. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o stwierdzenie nieważności decyzji

na skutek apelacji E. L.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 16 stycznia 2012 r. sygn. akt V U 981/11

I. oddala apelację,

II. zasądza od wnioskodawczynie na rzecz strony pozwanej kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczynie E. L. w odwołaniu od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 15 czerwca 2011 r. odmawiającej jej wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ZUS z dnia 25 lutego 2011 r., domagała się jej zmiany w kierunku stwierdzenia przez Sąd nieważności decyzji ZUS z dnia 25 lutego 2011 r.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny: decyzją z dnia 25 lutego 2011 r. ZUS odmówił wnioskodawczynie wydania zaświadczenia od wysokości podstawy wymiaru emerytury. Od decyzji tej odwołanie złożyła

wnioskodawczyni. Zostało ono odrzucone prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 30 czerwca 2011 r. sygn. akt VU 695/11 W dniu 4 kwietnia 2011 r. wnioskodawczyni złożyła w organie rentowym wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji ZUS z dnia 25 lutego 2011 r. Rozpoznając ten wniosek decyzją z dnia 15 czerwca 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ZUS z dnia 25 lutego 2011 r.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 16 stycznia 2012 roku oddalił odwołanie wnioskodawczyni.

W uzasadnieniu do wyroku Sąd Okręgowy wskazał, iż zaskarżona przez wnioskodawczynię decyzja jest prawidłowa. Jej przedmiotem – który określa ramy postępowania sądowego zainicjowanego wniesieniem odwołania przez ubezpieczoną – była odmowa wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ZUS z dnia 25 lutego 2011 r. Zdaniem Sądu Okręgowy rację ma organ rentowy wskazując, że art. 83a ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jako norma szczególna wobec art. 157 § 2 k.p.a (wyłączająca jego zastosowanie) pozwala na weryfikację decyzji ZUS tylko urzędu, a nie na wniosek ubezpieczonego. Potwierdza to orzecznictwo sądowe. W wyroku z dnia 3 lipca 2008 r. (II GSK 240/08, LEX nr 493540) NSA w Warszawie wskazał jednoznacznie, że przepis art. 83a ust. 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych pozwala na weryfikację w postępowaniu administracyjnym ostatecznych decyzji administracyjnych wyłącznie z urzędu i pod warunkiem, że od takiej decyzji nie zostało wniesione odwołanie do właściwego sądu powszechnego. Oznacza to, że w takich sprawach nie ma zastosowania przepis art. 157 § 2 k.p.a. przewidujący wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji na żądanie strony lub z urzędu (por. także wyrok WSA w Warszawie z dnia 2 lutego 2011 r., VII SA/Wa 2037/10, LEX 960400). Argumenty powołane w uzasadnieniu tych orzeczeń Sąd I instancji w pełni podzielił. Nie było zatem podstaw do uwzględnienia wniosku E. L. o wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ZUS z dnia 25 lutego 2011 r. Zdaniem Sądu Okręgowego organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję postąpił właściwie.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła wnioskodawczyni, która zaskarżając wyrok w całości zarzuciła mu, iż jest krzywdzący. Wnioskodawczyni wskazała, iż organ rentowy nie wydał jej prawidłowego zaświadczenia w sprawie ustalenia wartości podstawy wymiaru jej emerytury. Wskazując na powyższy zarzut wnioskodawczyni wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja wnioskodawczyni nie podlega uwzględnieniu.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd I instancji zgromadził w sprawie wystarczający materiał dowodowy, a jego ocena nie narusza granic zastrzeżonych dla swobodnej oceny materiału dowodowego (art. 233 § 1 kpc). Wbrew zarzutom podnoszonym w apelacji, Sąd I instancji wydał trafne rozstrzygnięcie znajdujące uzasadnienie w całokształcie sprawy oraz treści obowiązujących przepisów, a Sąd Apelacyjny aprobując w pełni te ustalenia, przyjmuje je za własne bez potrzeby szczegółowego ich przytaczania.

Zgodnie z art. 83a ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.), decyzje ostateczne Zakładu, od których nie zostało wniesione odwołanie do właściwego sądu, mogą być z urzędu przez Zakład uchylone, zmienione lub unieważnione, na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego.

Natomiast w myśl przepisu art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w sprawach uregulowanych ustawą stosuje się przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Stosownie do art. 105 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości lub w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, odpowiednio, w całości lub w części.

W rozumieniu powyższych przepisów słusznie uznał Sąd Okręgowy, prawidłowość decyzji organu rentowego. Jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy żądanie wnioskodawczyni wszczęcia postępowania w sprawie nieważności decyzji jest nieprawidłowe. Przepis art. 83a ustawy systemowej daje możliwość weryfikacji decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jedynie z urzędu. Postępowanie w takim przypadku nie może być wszczęte na wniosek ubezpieczonego. W tym zakresie istnieje bogate orzecznictwo sądowe i administracyjne (por. wyrok NSA z dnia 3 lipca 2008 r., sygn. akt II GSK 240/08, wyrok WSA w Warszawie z dnia 2 lutego 2011 r., sygn. akt VII SA/Wa 2037/10 itp.). Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego decyzją z dnia 25 lutego 2011 r. ZUS odmówił wnioskodawczyni wydania zaświadczenia od wysokości podstawy wymiaru emerytury. Od tej decyzji wnioskodawczyni złożyła odwołanie, które zostało odrzucone postanowieniem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 30 czerwca 2011 r. Prawidłowo zatem organ rentowy odmówił wnioskodawczyni wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ZUS z dnia 25 lutego 2011 r.

Odnosząc się natomiast do zarzutów wnioskodawczyni dotyczących wydania zaświadczenia o wysokości podstawy wymiaru pobieranej emerytury obliczonej przy zastosowaniu kwoty bazowej obowiązującej w dniu 1 marca 2006 roku, 1 marca 2008 roku, 1 marca 2009 roku i 1 marca 2010 roku wskazać należy, iż nie znajdują one oparcia w przepisach obowiązującego prawa.

Zgodnie z treścią przepisu art. 217 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego istnieją dwie odrębne podstawy do wydania zaświadczenia przez organy państwowe. Po pierwsze dotyczy to sytuacji urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego wymaga przepis prawa. W takim przypadku organ administracji ma obowiązek wydania zaświadczenia, o ile stosowne dane znajdują się w jego posiadaniu. W drugim przypadku zaświadczenie wydaje się, jeżeli osoba ubiega się o zaświadczenie ze względu na swój interes prawny w urzędowym potwierdzeniu określonych faktów lub stanu prawnego.

Sąd Apelacyjny w pełni zgadza się z ustaleniami dokonanyymi przez Sąd I instancji. Sąd Okręgowy słusznie uznał, iż decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odmawiająca wnioskodawczyni wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ZUS z dnia 25 lutego 2011 r.

Z wymienionych względów Sąd Apelacyjny orzekł o oddaleniu apelacji na podstawie art. 385 kpc.

Orzeczenie o kosztach oparto na podstawie przepisu art. 98 kodeksu postępowania cywilnego oraz § 12 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Wnioskodawczyni niewątpliwie uległa organowi rentowy w zakresie całości żądania. Tym samym zasadnym jest zasądzenie na rzecz organu rentowego zwrotu całości kosztów postępowania w tym kosztów pełnomocnika z urzędu.

R.S.